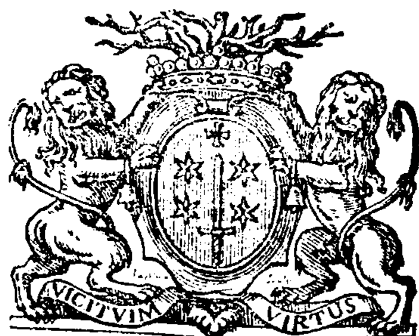
A°. 1857.

Opregte

HAARLEMSCHE

van

N°. 244.

Donderdagsche

COURANT

15 October.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 11 October.

Op bepaalde last des Keizers zijn al de in staats-beambten gelast geworden om ten aanzien der aangelegenheden', hunne ambtsbetrekkingen betreffende, een diep stilzwijgen in acht te nemen, onder bedreiging van zeer gestrenge maatregelen jegens de zoodanige, welke mogten worden bevonden daartegen te hebben gehandeld.

— Een berigt uit Triest, houdende, dat de oostenrijksche en engelsche gezanten te Konstantinopel zich tot de Verhevene Porte hadden gewend met eene vordering, dat de Regering des Sultans ook de jongste verkiezingen in de vorstendommen zoude vernietigen, wordt van regeringswege voor ongegrond verklaard, doch met de bijvoeging, dat dergelijke vordering ook onnoodig kan worden geacht, vermits het allerwegen genoegzaam bekend is, welke waarde aan deze verkiezingen kan worden gehecht.

Te dien aanzien leest men in een der half-officiële bladen het navolgende: „De vernietiging der laatste verkiezingen in Moldavie te verlangen, is geheel overbodig. De schandelijke praktijken, welke daarbij zijn aangewend, zijn zoo bekend, dat men deswegens in Londen, in Petersburg, in Parijs, en zelfs, gelijk wel te denken is, in Berlijn volledig onderrigt moet zijn. Deze zoogenaamde vrije verkiezing is door zich zelve veroordeeld, en men behoeft geenen uiterlijken vorm, om tot derzelver vernietiging te besluiten. — Naar luid van het parijsche vredesverdrag, zijn de divans bestemd om eene raadgevende stem ten aanzien van de wenschen des Lands uittebrengen, en dan zal het aan het te vereenigen Congres zijn overgelaten om de waarde van de raadgeving te beproeven en te bepalen."

BERLIJN, 13 October.

De hoop op het behoud des Konings is niet verminderd. Het berigt van heden ochtend houdt in, dat Z. M. gedurende een groot gedeelte van den nacht in rustigen en geenszins door bloeds-aandrang gestoorden slaap heeft doorgebragt, en zich dezen ochtend iets minder vermoeid gevoelde.

De ministers hebben uitnoodigingen uitgevaardigd voor gastmalen, welke op 's Konings geboortedag zullen worden gegeven. Ook dit wordt als geen ongunstig teeken aangemerkt.

Intusschen zal, indien de hoop op Z^r. M^s. herstel niet mogt worden verijdeld, een geruime tijd verloopen voor dat Z. M. zich verder aan het bestuur der staats-aangelegenheden zal kunnen toewijden. De Grondwet schrijft voor: „dat, wanneer de Koning minderjarig is, of *duurzaam* verhinderd wordt te regeren, de meerderjarige vermoedelijke opvolger van de Kroon het regentschap aanvaardt, en onmiddelijk de beide Kamers der Wetgevende Vergadering bijeenroept om over de noodzakelijkheid van het instellen van het regentschap te beslissen".

Men twijfelt er niet aan, of de ministers beraadslagen op dit oogenblik over de maatregelen, welke in de gegevene omstandigheden zullen worden gevorderd, en vermoedelijk ook over den zin, in welken het woord „duurzaam" zal behooren te worden opgevat, en wat in dezen van het verlangen en de begeerte van den Koning zelven afhankelijk kan worden gesteld.

— De reusachtige spoorweg-bruggen over de Weichsel en Nogat zijn onderzocht en in voldoenden toestand bevonden; zij moeten gisteren voor het openbaar verkeer zijn geopend. De minister *v. d. Heydt* is na de goedkeuring dezer werken onmiddelijk herwaarts teruggekeerd.

[Het avondberigt van 13 Oct. houdt in, „dat in den loop van den dag zich geene verdere congestie bij den Koning heeft voorgedaan, en dat in Z. M. toestand geene belangrijke verandering is waargenomen."

Van eene verbetering van den toestand wordt alzoo geene melding gemaakt, en van elders wordt medegedeeld, dat die toestand altijd zeer bedenkelijk blijft.]

VAN DEN RIJN, 13 October.

Berigten uit Warschau melden, dat de Keizer en de Keizerin, bij hunne intrede in genoemde stad, door de overgroote volksmenigte met een buitengewoon gejuich, inzonderheid ten gunste van de genoemde Vorstin, als Koning en Koningin van Polen, zijn begroet en verwelkomd. Voor het Belvedere hadden de dames, tot den hoogen poolschen adel behoorende, in nationale kleeding zich vereenigd, ten einde de Vorsten van daar te begroeten, en des avonds hebben HH. MM. in een open rijtuig de feestelijke illuminatien bezigtigd, en daarna den schouwburg bezocht, welke aan alle zijden door een zeer aanzienlijk publiek was bezet, 't welk HH. MM. met geene geringe geestdrift heeft begroet.

De russische Regering heeft een bedrag van zes millioenen roebels aangewezen voor den weder opbouw van Sebastopol. Men zal daarbij meer letten op het herstellen der openbare gebouwen, dan wel van de vestingwerken aan de zuidzijde, en dit laatste te minder, vermits die, welke aan de noordzijde der haven zijn gelegen, onaangeroerd zijn gebleven, en met weinig kosten nog veel sterker kunnen worden gemaakt.

De admiraal *Panutin*, aan welken eene bijzondere zending bij het Hof van Pekin was opgedragen, maar die in het voortzetten der reis derwaarts te land moeijelijkheid heeft ondervonden, bevindt zich thans aan den mond van de Amur, alwaar de russische Regering een belangrijk militair en maritiem etablissement wil stichten.

PARIJS, 12 October.

Het ultramontaansche hoofdorgaan *l'Univers* zet heden uiteen, in antwoord op die dagbladen, welke hebben beweerd, dat de laatste door den Paus in het algemeene consistorie uitgesprokene rede geene staatkundige strekking hoegenaamd heeft gehad, dat juist het tegendeel het geval is geweest, en dat de Paus, door te doen uitkomen, met hoeveel geestdrift hij op zijne laatste reis door de italiaansche bevolking is ontvangen, het voldingendste bewijs heeft geleverd, dat die bevolking geenszins zoo innig haakt naar politieke hervormingen, als is en nog dagelijks wordt beweerd, niet alleen door alle revolutionaire bladen, maar ook door organen, welke als vrij gematigd bekend staan. Volgens *l'Univers*, is de pausselijke aanspraak van een overwegend staatkundig belang, omdat in dezelve zeer bepaald wordt verkondigd de vrijheid van het pausselijk gezag, 't welk, even als andere mogendheden, het regt heeft om in het binnenland met bezadigdheid te werk te gaan en geheel onafhankelijk en vrij van buitenlandschen dwang tot zoodanige staatkundige en materiële verbeteringen te besluiten, welke het noodig zal achten, en op zoodanige tijden als die zullen kunnen worden ingevoerd zonder dat de geestelijke belangen der bevolking in de waagschaal worden gesteld.

Het genoemde clericale blad vestigt de aandacht op de wijze, waarop die aanspraak in het *Journal des Débats* is beoordeeld, welk blad heeft verklaard, dat de door den Paus gesprokene woorden *niets* behelzen, 't welk van eenig staatkundig belang moet worden beschouwd, en dat het *hoofddoel* van de reis is geweest het huldigen van de o. ontvangene Maagd door het bezoeken der kerk te Loretto. „Zoodra er, — dus redeneert *l' Univers*, — een *hoofddoel* is, dan zijn de beweegredenen van ondergeschikten aard. Die beweegredenen kunnen, volgens de logica van de *Débats*, geene andere zijn dan de zoodanige, welke met de staatkunde in verband staan." In het clericale dagblad wordt in het breede uiteengezet, dat de wijze, waarop het *Journal des Debats* zich uitlaat, vooral merkwaardig is, omdat daaruit weder blijkt, dat de schrijvers van dat blad niet willen toegeven, dat de geestelijke belangen vóór de materiële gaan, zoodat zij dan ook niet aarzelen om van het hoofddoel van 's Pauzen reis door den Kerkelijken Staat met eenige minachting te spreken.

Inmiddels is de Paus, naar men verzekert, voornemens, om in den loop dezer maand eene tweede reis te doen door zijne Staten. Ingeval het weder gunstig blijft, stelt hij zich voor, eenige havens te bezoeken, ten welken einde hij zich eerst denkt te begeven naar Civita-Vecchia en van daar naar Cornetto, Porto d' Anzio en Terracina.

In Sardinie houdt men zich bezig met het werk der verkiezingen. De partijen aldaar geven zich veel moeite om aan hare candidaten de overwinning te verzekeren. Tot dusver meent men het er voor te mogen houden, dat de liberalen weder de bovenhand zullen bekomen. Waarschijnlijk zal de Regering te Turin bij deze gelegenheid overgaan tot de benoeming van leden van den Senaat. De laatste benoeming heeft plaats gehad in 1855, en sedert zijn, door overlijden en andere omstandigheden, verscheidene plaatsen opengevallen.

De stedelijke Raad van Turin heeft voor 500 fr. ingeschreven, als eene bijdrage voor het ter eere der nagedachtenis van *Manin* opterigten gedenkteeken.

— Den 20sten dezer zal, naar men meldt, de Keizer naar Compiègne vertrekken, waar hij gedurende omstreeks eene maand zijn verblijf zal houden. Daaruit moet worden afgeleid, dat voorerst is afgezien van den togt des Keizers naar Marseille. Men schijnt zich nog altijd te vleijen met eene zamenkomst der oostenrijksche en fransche Keizers te Munchen, bij gelegenheid, dat de eerstgenoemde monarch een bezoek aan het beijersche Hof zal brengen Er wordt thans eene drukke correspondentie gevoerd tusschen den gezant, baron *de Bourqueney*, en den minister graaf *Walewski*, 't welk men met de door velen zoo gewenschte zamenkomst der Souvereinen in verband meent te moeten brengen.

— Het kamp bij Châlons is thans geheel ontruimd Het zeggen is, dat men aan den Keizer onlangs heeft voorgesteld den laatsten nog levenden artillerist van de batterij, welke in der tijd te Toulon is gecommandeerd door den luitenant *Napoleon Bonaparte*.

PARIJS, 13 October.

De *Moniteur* behelst het berigt, dat het bestuur der fransche Bank heeft besloten den koers der escompte tot 6½ p. c. te verhoogen.

— Gisteren is de spoorweg van Milaan naar Venetie geopend. — Verder verneemt men uit Italie, dat de Regering van Parma officiëel het ophouden van het tolverbond met Oostenrijk heeft aangekondigd. — De stad en de gemeente van Carrara, waar onlangs oproerige gebeurtenissen hebben plaats gehad, zijn, met voorkennis en goedvinden van den oostenrijkschen generaal *Wildenkern*, in staat van beleg verklaard.

— De *Moniteur* berigt, dat de keizerlijke Regering ambtshalve is onderrigt geworden van het huwelijk van den oostenrijkschen Aartshertog *Maximiliaan* met de belgische Prinses *Charlotte*.

— Men heeft hier thans met zekerheid vernomen, dat de laatste berigten uit Indie een gunstigen indruk hebben gemaakt. Volgens de *Times* heeft men, sedert het uitbreken van den opstand, nog geene zulke goede tijdingen ontvangen als de laatste aangebragte. Over het algemeen stemt men hier in met het gevoelen van de *Times*.

— Het outgaat hier de aandacht niet, dat de oostenrijksche dagbladen zich zeer sterk verklaren tegen de laatste verkiezingen in de Donau-vorstendommen en beweren, dat deze volstrekt niets bewijzen. Hier maakt men de aanmerking, dat de eerste verkiezingen, die tegen de vereeniging waren gerigt, door de oostenrijksche dagbladpers als alles afdoende zijn beschouwd, en dat het meer en meer duidelijk wordt, dat de tweede verkiezing op eene tegenovergestelde wijze wordt gewaardeerd, omdat de vereeniging der vorstendommen niet overeenkomstig is met de bijzondere inzigten der oostenrijksche bewindslieden.

Een der voornaamste in Weenen uitkomende dagbladen heeft, gewagende van de vereenigde vorstendommen, de uitdrukking gebezigd van „de vleesch gewordene *revolutie*." Het *Journal des Débats* maakt de aanmerking, dat deze laatste uitdrukking van veel belang is, omdat daaruit op de meest overtuigende wijze blijkt, dat men aan hetgeen thans in de vorstendommen geschiedt, een revolutionnair karakter wil toekennen. De schrijvers van de *Débats* meenen, dat het oostenrijksche dagblad niet overtuigd is van de gegrondheid der aantijging en dat, ingeval de revolutie zich werkelijk deed gelden, het wel met feiten voor den dag zou zijn gekomen tot staving van zijn gevoelen. Zoolang de bewijzen niet geleverd zijn, moet men, volgens het *Journal des Débats*, het er voor blijven houden, dat de oostenrijksche dagbladen te kwader trouw zijn en dat zij zich slechts beijveren om de publieke opinie in Europa op het dwaalspoor te brengen. Dat blad beschouwt het steeds als eene zeer gewenschte zaak, dat de beslissing ten laatste verblijft aan het parijsche Congres, 't welk zich zoo gemakkelijk niet laat bedriegen en wel in staat is om de regelmatige uitdrukking der wenschen der vorstendommen te verdedigen tegen den hardnekkigen tegenstand van Turkije en de voor 't minst zonderlinge eischen, welker uitdrukking wordt gevonden in de Weener-dagbladen.

LONDEN, 12 October ('s avonds).

De Regering heeft gisteren namiddag een telegrafisch berigt uit Cagliari ontvangen en bekend gemaakt, waarin de hoofd-inhoud vervat is van de den 2^den dezer te Suez aangebragte tijdingen uit Bombay van 17 September. [Dit telegrafisch berigt is reeds in ons voorlaatst nummer, onder Haarlem, medegedeeld.]

Eene bij de *Times* ontvangene telegrafische depeche uit Cagliari komt met de van regeringswege bekend gemaakte opgaven over een, en behelst verder nog het volgende:

„ De tijdingen van Delhi loopen tot 30 Augustus. Het belegeringsgeschut werd den 3^den September verwacht, en daarna zou de stad denkelijk onverwijld bestormd worden. — Den 26sten Augustus is eene afdeeling der opstandelingen, welke uit Delhi uitgerukt was om den belegeringstrein te onderscheppen, bij Nujufghur [ruim een dagmarsch ten westen van Delhi] door den generaal *Nicholson* aangegrepen en met verlies van al haar geschut verslagen.

„ Den 1sten September bevond de generaal *Outram*, met eene talrijke versterking, zich te Allahabad, en men dacht, dat hij den 9^den Cawnpore zou bereiken.

„ De bezetting van Lucknow zou, naar men dacht, den 15^den September ontzet worden, en men verwachtte, dat zij het tot zoo lang zou uithouden.

„ De generaal *Havelock* heeft den 16^den Augustus de opstandelingen op nieuw te Bithoor aangetast, en is den volgenden dag, na den vijand weder verslagen te hebben, te Cawnpore teruggekomen.

„ Te Agra was de toestand der Engelschen, die zich in het fort teruggetrokken hebben, naar wensch. Een detachement, hetwelk, onder bevel van den majoor *Montgomery*, uit het fort was uitgerukt, heeft den 24sten Augustus eene bende opstandelingen bij Allyghur met een volkomen goeden uitslag, en met een gering verlies aan onzen kant, aangetast.

„ Het 51ste reg. inl. inf. is den 29sten Augustus te Peshawer in opstand geraakt; den volgenden dag was die opstand geheel gedempt. Muiterijen van een gedeelte van het 10de reg. ligte infanterie te Ferozepore, en van een gedeelte van het 55ste reg. te Hazura, zijn insgelijks spoedig onderdrukt.

„ De bezetting van Arrah heeft, na door den majoor *Eyre* ontzet te zijn, zonder verlies Dinapore bereikt. — *Eyre* heeft daarna *Koor-Singh* te Jugdespore aangetast. De magt der opstandelingen is daar verbroken. Zij trachtten zich naar Delhi terug te trekken.

„ Een klein gedeelte van het 5de reg. irreguliere ruiterij is te Bhaugulpore in opstand geraakt.

„ Het 23ste reg. fuseliers is te Calcutta aangekomen.

„ In Midden-Indie en Hyderahad blijft het rustig.

„ Het gedeelte van het legioen van Joudpora, hetwelk tot dusver getrouw was gebleven, is insgelijks in opstand gekomen, maar voor 't overige heeft geene muiterij onder het leger van Bombay plaats gehad."

Na de ontvangst der bovenstaande berigten uit Bombay van 17 September, zijn ook de tijdingen uit Calcutta, welke tot 10 September loopen, te Alexandrie aangebragt, maar deze behelzen geene latere opgaven. Onder de daarin vermelde bijzonderheden behoort echter, dat de bezetting van Lucknow, volgens een berigt van 2 September, in de laatste dagen ten tweeden male met goed gevolg een uitval had gedaan, en bij die gelegenheid twee kanonnen vermeesterd en eene groote hoeveelheid levensmiddelen in het fort binnengebragt had. — Te Calcutta had men berigt, dat de twee stoomschepen *Cleopatra* en *Penelope*, aan boord hebbende 400 man van het reg. walliser fuseliers en 208 artilleristen, op hunne reis van Engeland te Galle waren aangekomen en, na aldaar steenkolen te hebben ingenomen, den togt naar Calcutta voortgezet hadden; alsmede dat 2500 man, insgelijks naar O. Indie op weg, te Mauritius waren aangekomen.

Algemeen meent men, dat de nu ontvangene o.-indische berigten zoo gunstig zijn als men ze in de bestaande omstandigheden redelijkerwijze kon verwachten. Dat nog eenige inlandsche regimenten van het bengaalsche leger het oproerige voorbeeld zouden volgen, was te voorzien, en dat deze muitelingen meerendeels ontwapend of op andere wijze onschadelijk gemaakt zijn, is ongetwijfeld van belang. Dat de opstand zich niet in de legers van Bombay en van Madras verspreid heeft, en dat het in die twee presidentschappen, alsmede in de Punjaub, rustig bleef, is veel meer dan verwacht werd. De generaal *Havelock*, ofschoon hij den togt naar Lucknow nog niet heeft kunnen hervatten, heeft den vijand op nieuw aangetast en verliezen toegebragt, en ook de bezettingen van Lucknow en van Agra hadden de handen nog zoo ruim, dat zij met goed gevolg uitvallen hebben kunnen doen. Allahabad en Benares werden door de opstandelingen van Oude bedreigd; doch deze beide belangrijke steden werden in staat van verdediging gesteld, en de marsch van den generaal *Outram*, met eene aanzienlijke versterking, naar den kant van Cawnpore, schijnt daardoor wel vertraagd, maar niet verhinderd te zijn. Dat de generaal *Wilson* reeds in de eerste dagen van September tot de bestorming van Delhi zal hebben kunnen overgaan, acht men hier niet waarschijnlijk; maar door den generaal *Nicholson* is den vijand in die streek weder een belangrijk verlies toegebragt, en de belegeraars van Delhi zullen zich gewis kunnen staande houden tot dat zij de in aantogt zijnde versterking ontvangen hebben. Van het grootste belang is het te beschouwen, dat, terwijl de tijd, waarop de talrijke versterkings-troepen uit Europa in Indie moesten aankomen, met rassche schreden naderde, de opstandelingen geene voordeelen behaald hadden, maar integendeel weder op verscheidene punten geslagen waren.

Lord *Elgin* is den 3den September van Calcutta naar Hongkong teruggekeerd. — Uit China zijn geene latere tijdingen ontvangen.

— Volgens bijzondere brieven uit Nieuw-York, hebben in de laatste weken daar ter stede niet minder dan 270 faillissementen plaats gehad. — Uit Canada wordt gemeld, dat, ingeval de toestand der geldmarkt in Nieuw-York niet spoedig verbeterde, het canadasche gouvernement de banken in die kolonie zou moeten magtigen om hare betalingen in specie eenigen tijd te schorsen.

— De Eng. Bank heeft heden haar disconto tot 7 pc. verhoogd. — De 3pc. gecons. zijn daarop gedaald tot 87¼ à ⅛ g. g., en tot 87⅛ à ¼ op tijd.

LONDEN, 13 October.

De verhooging van het bedrag der escompte van de Bank tot 7 p. c. was niet onverwacht, maar men ziet eene aanvraag van 400,000 ponden voor Nieuw-York en Boston te gemoet en meent, dat de naar Indie te zenden geldswaarden belangrijker zullen zijn, dan waarop was gerekend, weshalve men eene nieuwe verhooging van de escompte kan verwachten, die welligt tot 8 ten honderd zal kunnen stijgen. Men vleit zich echter met eene spoedige verbetering der geldmarkt, zoodra de onrust op de beurzen van de Ver. Staten eenigermate zal zijn geweken.

— De O. I. Compagnie heeft berigten ontvangen van haren secretaris te Calcutta van den 9den September, en daarin komt het navolgende voor:

„ Men rekent, dat de generaal *Outram* zich den 12den September met den generaal *Havelock* zou kunnen vereenigen, en dezen met 1270 man en eene batterij artillerie versterken, als wanneer zij gezamenlijk tot ontzet van Lucknow zouden oprukken. Den 2den September was de bezetting dezer plaats nog vol moed en goed voorzien van leeftogt en krijgsbehoeften.

„ De berigten van voor Delhi waren van den 26sten Augustus. Men meende, dat de belegeraars tegen de helft van de maand September 15000 man sterk zouden zijn, en dat alsdan de storm zou worden ondernomen. De troepen waren vol moed; de levensmiddelen zijn in overvloed voorhanden, en een aanbod van den Keizer van Delhi, aan de belegeraars gedaan, is afgewezen.

„ Scinde is getrouw gebleven, en de opvolger van *Ghoolah Sing* heeft genoegzaam alleen voor de leening, in dat landschap ondernomen, ingeschreven. Het centrale Indie is, even als de Punjaub en de Staten van de Sutledje in rust gebleven."

BRUSSEL, 13 October.

Naar alle waarschijnlijkheid zal eerlang een regtsgeding worden gevoerd, 't welk vermoedelijk zeer de algemeene aandacht zal bezig houden. In de gemeente Leeuw-Saint-Pierre heeft de pastoor *Rombouts*, in overeenstemming met den burgemeester en het bureau van liefdadigheid, bij inschrijving gelden verzameld voor de oprigting van een hospitaal. De pastoor heeft de gelden in ontvangst genomen, en nadat het bureau van liefdadigheid de storting der ingezamelde 22,000 fr. had verlangd, heeft de pastoor geantwoord, dat de gelden, op raad van den aartsbisschop van Mechelen, zouden worden gebruikt voor eene door geestelijke zusters bestierde inrigting van onderwijs, anders genaamd, volgens de liberalen, *een klooster*.

De pastoor *Rombouts* is inmiddels voortgegaan met het inzamelen van gelden, zoodat gronden hebben kunnen worden aangekocht voor den prijs van 33,000 fr. Hij heeft er voor gezorgd, van eenige inteekenaren de verzekering te ontvangen dat zij zich allezins vereenigden met het denkbeeld der stichting eener dusgenaamde inrigting van onderwijs.

De burgemeester der gemeente, de heer *Wittouck*, heeft te vergeefs de tusschenkomst van den aartsbisschop van Mechelen ingeroepen, en drie aanklagten, ingediend bij den heer *Hody*, den procureur des Konings te Brussel, zijn zonder gevolg gebleven. Het bureau van liefdadigheid heeft *met algemeene stemmen* besloten om magtiging te vragen van het gemeente-bestuur, om den pastoor *Rombouts* geregtelijk te dwingen tot teruggaaf der ontvangene gelden, en deze magtiging is, onder voorbehoud der goedkeuring van de permanente provinciale deputatie, *met algemeene stemmen* verleend. — Volgens het liberale dagblad *l'Observateur*, is de zaak nog niet aan de beslissing der permanente deputatie onderworpen.

De liberale organen houden zich overtuigd, dat het te voeren regtsgeding rijk zal zijn aan lessen, die menigeen te stade zullen komen ter juiste waardeering van de liefdadigheids-wet *Nothomb-Malou*. Inmiddels deelen zij eenige daadzaken mede, betreffende den pastoor *Rombouts*, waaruit zou blijken, dat deze geestelijke de gewoonte heeft om, in strijd met de bestaande wetten, op eigen gezag gelden intezamelen en te gebruiken, 't zij voor de armen, 't zij voor de Kerk.

's GRAVENHAGE, 14 October.

Uit de aan de Tweede-Kamer medegedeelde begrooting voor de uitgaven en inkomsten van het burgerlijk pensioenfonds voor het jaar 1858 blijkt, dat onder de uitgaven wordt gerekend op een bedrag van *f* 321,350, tot inkoop van inschrijvingen op een der grootboeken van de nationale schuld.

Uit de opgave der inkomsten blijkt, dat ten name van dit fonds reeds is ingeschreven op het grootboek der 2½ pc. nationale schuld een kapitaal van *f* 2,068,600, en dat over het jaar 1858, ten behoeve van het fonds, kan gerekend worden op eene rente van *f* 62,000; op een bedrag van de afloopende korting van *f* 216,000, en op een bedrag van de doorloopende korting van *f* 28,000.

— Bij Zr. Ms. besluiten van 10 October zijn benoemd tot subst.-griffier bij de arr.-regtbank te Goes mr. *J. van der Sleyden*, adv. en regter-plaatsvervanger bij de arr.-regtbank te Deventer, uit welke laatstgemelde betrekking hij tevens eervol is ontslagen; — tot kantonregter te Woubrugge mr. *W. van Nauta Lemke*, thans kantonregter te Hindeloopen, uit welke laatstgemelde betrekking hij tevens eervol is ontslagen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 14 October. Den 13den dezer in Texel binnengekomen: *Graaf van Limburg Stirum*, van Holdinga, Tjilatjap; *Johanna Bartha*, Fenenga, Newcastle; *Nordstjernen*, Roed, Fredrikstad; *Carl Johann*, Johansen, Drammen; en uitgezeild: *Zeenimph*, Orré, Batavia; *Noord-Holland*, Overeem, Suriname; *E. P. Swett*, Jewett, Newjork; *Zaanstroom*, Visser, Londen; *Herman Schmit*, Larsen en *Utility*, Paulsen, beide naar Newcastle; *Ugie*, Pritchard, *Melvill*, Ainsley en *Messenger*, Shutton, alle 3 naar Sunderland; *Cassandria*, Redhead, Hartlepool; *Rhea*, Eckersberg, Dantzig; *Christian August*, Apeness, Christiania; *Harmonie*, Andersen, *Providentia Arend*, Agerup en *Pilot*, Ring, alle 3 naar Fredrikstad; *Adieu*, Allum, Drammen; *Vennerne*, Klock, Osterrisoer; *Gezina*, Post, *Agnes*, Rening, *Angelina*, Bleidecker en *Castor & Pollux*, Loorbach, alle 4 op avontuur. Wind z. z. o.

Den 13den dezer in Helvoet binnengekomen: de stoomb. *Maasstroom*, Stettin; en uitgezeild: *Avondale*, Ruark, New-Orleans; *Bengalen*, Planter, Boston; *Edouard*, Brakke, Triest; *Kortenaar*, Glazener en de stoomb. *Batavier*, beide naar Londen; *Amelia*, Wilson, Runcorn; *Albert Friedrich*, Röhle, *Nieuwe Rotterd. Gasfabriek*, de Goede, *Richard*, Nicolay, *Stella*, Jewitt, *die Parzen*, Bartels, *Deo Gloria*, Nieman en *Willem*, de Weerd, alle 7 naar Newcastle; *Anguste*, Schutt, Stettin. Het schip *Thomas Dryden*, bij den zuidwal aan den grond vastgeraakt, is weder in vlot water gekomen en naar zee gezeild. Wind o. z. o. - n. o.

Den 13den dezer van Brouwershaven uitgezeild: *Grootmeester Nationaal*, Giesse, Rotterdam naar Batavia.

Den 13den Aug. te Montevideo binnengekomen: *d'Ommelanden*, Wieringa, Rosario.

Den 19den Sept. te Havana binnengekomen: *Admiraal Zoutman*, Sprenger van Eyk, Swatow.

Den 24sten Sept. van Baltimore uitgezeild: *Roland*, Reichel, Rott.

Voor 2 dezer te Konstantinopel binnengekomen: *Catharina*, de Wall, Galatz naar Falmouth.

AMSTERDAM, 14 October. Het schip *Goede Verwachting*, kapt. van Lindonck, van Liverpool naar Batavia, is 11 dezer lek te Plymouth binnengeloopen.

PLYMOUTH, 10 October. Het schip *Jan van Brakel*, kapt. Verhey, van Newport naar Ceylon, is alhier lek binnengeloopen.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

14 *October* 1857. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*		*van*	*tot*	*gebl.*
Ned. Theasur.	102½	⅞		*Polen* O. 4 p	78¼	—	—
„ N. Bank	—	—	—	*Pruiss.* O. 4½ „	—	—	—
W. Schuld 2½ p	61⅝	62	61⅞	„ A. 3½ „	—	—	—
„ . 3 „	73½	74	—	*Oostr.* O.G. 5 „	—	—	—
„ . 4 „	94	¾	—	„ „ 4 „	—	—	—
Amort. Sd. 3½	—	—		„ Met. 5 „	70⅜	71⅛	—
Handl. Ms. 4½ „	147½	148	147¾	„ R.A. 5 „	82⅝	83	—
O. Leen. 4 „	92½	—	—	„ N. 5 „	72⅜	73 1/16	—
Holl. Spw. . .	—	.	—	„ 54. 2½ „	36⅝	37	—
Leening 4½ p	—	—	—	Wr. Bk. . *f*	1080	-	—
Rijn Spw. 4½ „	—		- .	„ . . „	—	—	—
M. Wld. 4 „	—	—	—	„ 4 p	310	—	—
Belg. C. 2½ „	.	—	—	*Nap.* L. R. 5 „	—	—	.
Cert. R. 2½ „	—	—	—	Cert. R. 5 „	—	—	—
Frkr. Cert. 3 „	—	—	—	*Den.* O. L. 5 „		—	—
Spanje O. 1½ „	24½	⅞	24 13/16	„ 3 „	.	—	—
Obl. . . 3 „	39¾	—	—	*Brsl.* 24. 5 „	97½	—	.
„ B. 3 „	35½	36⅛	36	39. 5 „	—	—	.
A. S.	—	-	—	43. 5 „	96¼	—	—
B. C.	—	—	-	52. 4½ „	—	—	—
Portg. Obl. 3 p	42½	43	42⅝	*Sard.* C. 5 „	—		—
Obl. 56 3 „	41⅞	42¼	42⅛	*Peru* 54 4½ „	—	—	—
„ C.	—	—		P.	—	—	—
Rusl. H&C. 5 p	102⅜	½	102⅜	*Eq.* 55. 1 „	—	—	—
„ 5 „	101¼	.. -	—	*Vensl.* Obl. 4½ „	23	24½	24⅛
Cert. Obl. 5 „	—	—	—	U. 2 „	10	—	—
„ . 4 „	84⅛	½	84⅛	*Gren.* Obl. 3½ „	16¾	17¼	17⅛
„ Stglts 4 „	83¾	84	83¾	U.	5 1/16	—	—
„ N. 4 „	—	—	—	*Mex.* Obl. 3 p	17 15/16	18½	18
„ 54. 5 „	96⅞	97	—	*N. Am.* Ph. H. *f*	—	—	—
„ 55. 5 „	98	½		Ph. B.	—	—	—
„ H. 5 „	—	—	—	„ R. 6 p	-	—	—
„ L. 5 „	—	—	-	Am. Bank .	—	—	—
„ L. 4½ „	—		—	Ill. Sp. A. . .	—	—	—
Insch. . 6 „	—	—	—	„ Obl. C.B. 7 p	81½	82	—
Cert. . 6 „	64¾	—	—	Lousiana 5 „	—	—	—
Polen A. . *f*	—	—	—	*Grkl.* Obl. 5 „	3¾	—	—

Handelm. contant 146¼. Russische Spoorweg *f* 71. De 2½ pc. Metaliek div. dat. 36¼. — Beleening 5. Prolongatie 5½ à 6. Disconto 5.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit:*

P. F. M. UZURET, *President.* IJ. DE KOCK, *Secretaris.*

De beurs heeft zich, wat betreft de voornaamste fondsen, heden staande gehouden, ofschoon de Bank tot eene verhooging van de disconto en beleening heeft moeten overgaan, en voor beleening op buitenl. fondsen eene verhooging van surplus van 5 p. c. verlangt. Het geld was zeer gevraagd en zeer schaars te verkrijgen.

LONDEN, 14 October. De 3 pc. gecons. resc. 88⅛ à ¼. Spanje 1½ pc. 24¾ à 25.

PARIJS, 14 October. De 3 pc. renten 66 fr. 90. Spanje 3 pc. 36¾.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 14 Oct. De handel in granen was heden van weinig beteekenis; *Tarwe* als voren verkocht, 131 ℔ w. b. Pools. *f* 400; 129 ℔ b. dito *f* 363; 126 r. b. dito *f* 325; 134 ℔ Bovenl. *f* 330. — *Rogge* onveranderd, 119 ℔ Arch. *f* 184; 118 ℔ Petersb. *f* 177, *f* 178, *f* 179, *f* 180; 119 ℔ dito *f* 180; 117 ℔ dito *f* 175, *f* 177.

Boekweit prijshoudend; van n. Holst. zijn de aangevoerde partijtjes op 119 ℔ tot *f* 250 opgeruimd. — *Koolzaad* lager afgegeven; Vriesch. *f* 390; op 9 vat. Oct. *f* 465; Nov. 468; April *f* 486.

AMSTERDAM, 14 October. *Raapolie* slap; ord. cond. *f* 45¾; vliegend *f* 44½; p° Nov. *f* 44¼ à *f* 44½; p° Dec. *f* 44¾, *f* 44½ à *f* 44¾; p° Mei 1858 *f* 45½, *f* 45¼ à *f* 45½. *Lijnolie* ord. cond. *f* 45; vliegend *f* 43¾; p° Nov. *f* 43¼ à *f* 42¾; p° Dec. *f* 42; p° Maart en April *f* 41; p° Mei *f* 41¼ à *f* 41. *Hennepolie* ord. cond. *f* 47¼.

UTRECHT, 11 October. Na het bedanken van ds. *Maronier*, te Leyden, voor het beroep bij de Remonstrantsche gemeente alhier, heeft de kerkeraad de bestaande nominatie aangevuld met ds. *B. G. de Vries van Heyst*, te Boskoop. Uit het toen bestaande 4tal zijn op het 2tal gesteld: ds. *M. Cohen Stuart* en ds. *J. van Leeuwen*, en is daaruit beroepen ds. M. COHEN STUART, te Alkmaar.

Sedert 30 September zijn bij de uitgevers der *Haarlemsche Courant* de volgende liefdegiften ingekomen:

Voor de noodlijdenden door den brand te Vreden, van R. te Kampen, coup. *f* 2,475; J. J. v. B. 4 coup. te zamen *f* 49,50; N. N. te Haarlem *f* 3,50.

14 October.

*** *De Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt in Noord-Holland*, residerende te Haarlem, herinnert bij deze, dat zij weder hare gewone Vergadering houden zal op Woensdag den 11den November aanstaanden, en verzoekt tevens allen, welke dan verlangen toegelaten te worden tot het *Heel-*, *Verlos-* of *Artsenijmengkundig Examen* of tot dat van *Tandmeester* of *Droogist*, zich vóór den laatsten dezer maand bij rekweste, met overlegging van hunne geboorte-acte en van voldoende bewijzen, wegens hunnen volbragten leeftijd, op behoorlijk zegel te vervoegen bij den ondergeteekende.

Haarlem, 14 *October* 1857. De Provinciale Commissie voornd., Namens dezelve, M. N. BEETS, Secretaris.

OPENBARE VERGADERING

van de Maatschappij tot bevordering van de Afschaffing der Slavernij, op Donderdag den 15den October aanstaande des avonds ten half acht ure, in het Kerkgebouw van de Waalsche gemeente alhier.

Spreker: de Eerw. Heer M. COHEN STUART, Predikant te Alkmaar.

*** Ondertrouwd:

WESTZAAN, 9 October 1857.

A. P. VAN DE WATER, van *Wormerveer*, en J. M. PEEREBOOM.

*** Getrouwd:

CURAÇAO, 26 Augustus 1857.

C. J. DAMME, Weduwn van *A. J. Bal Snijders*, en C. E. HELLMUND.

*** Getrouwd:

Jonkheer C. J. STERN, Burgemeester te *Westervoort*, en Jonkvrouwe A. M. G. E. J. VAN BEVERVOORDE — OLDEMEULE.

'sGRAVENHAGE, 10 October 1857.

*** Getrouwd:

Mr. R. KOOPMANS en L. C. SLUYTERMAN VAN LOO.

BEVERWIJK, 12 October 1857.

*** Mijne geliefde Echtgenoot, *PETRONELLA JOHANNA MESTINGH*, beviel heden voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON.

DELFT, 10 October 1857. P. H. RASCH. Eenige kennisgeving.

*** Voorspoedig bevallen van een' ZOON *M. E. G. VERWEYDE*, Echtgenoot van J. A. DE VICQ.

HOORN, 11 October 1857. Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Bevallen van een' ZOON, *S. CROOCKEWIT, VAN DER HOOP.*

AMSTERDAM, 11 October 1857.

*** Bevallen van eene DOCHTER, *W. A. SWEMER — RUMPH.*

BERGEN OP ZOOM, 12 October 1857.

*** Bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *V. J. ROELANTS, GOETZEE.*

SCHIEDAM, 12 Oct. 1857.

*** Den 2den October 1857, overleed te ANTWERPEN, in den ouderdom van bijna 56 jaren, Mevrouw JULIE ANDRIENNE MITTENDORFF, Weduwe den Heer *Pierre Voûte*.

Om bijzondere redenen wordt deze advertentie eerst heden geplaatst.

*** Heden overleed, na eene langdurige ongesteldheid, mijn waarde Echtgenoot M. V. TWUYVER, in den ouderdom van 69 jaren en 5 maanden, na eene echtvereeniging van veertig jaren.

T. V. TWUYVER. STEKELBOS.

LIMMEN, den 6den October 1857.

*** Heden overleed, na eene ongesteldheid van weinige dagen, onze beminde Zuster, GUURTJE BRUIN, Weduwe *Jacob Kop*, in den ouderdom van ruim 65 jaren.

KOOG A/D. ZAAN, 6 October 1857. GRIETJE BRUIN. *Uit aller naam.*

*** Tot mijne diepe droefheid overleed heden, op het onverwachtst, in den ouderdom van 63 jaren, mijn geliefde Echtgenoot HENDRIK ENGELEN, Catechiseermeester en Krankbezoeker.

HERVELD, 8 October 1857. H. DE BRUIN, Wed. *H. Engelen*.

*** Heden overleed, op den bloeijenden leeftijd van zestien jaren, mijn geliefde oudste Zoon MARTINUS NICOLAAS. N. BEETS.

UTRECHT, 9 October 1857. Algemeene kennisgeving.

*** Op den 7den October overleed te *Oldeboorn*, in den ouderdom van 27 jaren en 7 maanden, mijn geliefde Zoon PIETER BRUIN JNZ., in leven Leeraar bij de Doopsgezinden aldaar; diep betreurd door mij, zijne Broeders en Zusters.

ZAANDIJK, 9 October 1857. MARTHA A. WIJTSES. Wed. *J. Bruin Wz.* Eenige kennisgeving.

*** Na eene langdurige ongesteldheid, is te *Rolde* in den ouderdom van 42 jaren overleden LUCIA HOMAN, hartelijk geliefde en diep betreurde Echtgenoot van H. M. VOS.

AMSTERDAM, 9 October 1857.

*** Heden overleed na een langdurig lijden, in den ouderdom van ruim 44 jaren, onze veelgeliefde Zuster, Jonkvrouwe WILHELMINA CORNELIA BEELAERTS VAN BLOKLAND.

Uit aller naam, P. A. BEELAERTS VAN BLOKLAND.

NIJMEGEN, 10 October 1857.

*** Heden overleed onze geliefde Dochter JOHANNA, in den ouderdom van circa 30 jaren.

H. ADAMA VAN SCHELTEMA.
T. ADAMA VAN SCHELTEMA,
geb. TELTING.

HILLEGOM, den 10den October 1857.

Eenige kennisgeving.

Ten gevolge onderlinge overeenkomst, zullen geene uiterlijke teekenen van rouw worden gedragen.

*** Den 14den September jl. overleed tot mijne en mijner Kinderen diepe droefheid, na eene kortstondige en hevige borstziekte, mijn innig geliefde Echtgenoot, de Heer H. L. KETJEN, in den ouderdom van ruim 59 jaren, waarvan ik 35 jaren met hem in den gelukkigsten Echt vereenigd was.

Wed. H. L. KETJEN,
ZUTPHEN, 10 October 1857. DE HAAS.

Wegens Buitenlandsche Betrekkingen is deze eerst heden geplaatst.

De Handel in *Hout* en *Wijnen* zal door mij en mijne Zonen op denzelfden voet voortgezet worden.

*** Voorzien met de genademiddelen onzer Moeder de H. Kerk, overleed alhier, na een langzaam verval van krachten, de Heer JAN SERVAAS, in den gezegenden ouderdom van 87 jaren en 9 maanden.

KROMMENIE, D. DIK,
10 October 1857. Ex. Test.

Eenige kennisgeving.

PS. Diegenen welke iets mogten te vorderen hebben, of verschuldigd zijn aan genoemden overledene, worden verzocht hiervan opgave of betaling te doen aan genoemden Ex. Test., voor of op den 10den November aanst.

*** Heden overleed, in den ouderdom van ruim 68 jaren, onze geliefde Moeder MARIA BIJL, weduwe van den Heer *Hendrik Willem May*.

D. VAN OMMEREN.
NAARDEN, S. J. VAN OMMEREN,
11 October 1857. NISSAEUS.

Mede uit naam der overgeblevene Kinderen.

*** Heden overleed, tot diepe droefheid van zijne Kinderen en Kleinkinderen, de Wel-Edel-Geboren Heer JACOB MOLL H. ZN., in den ouderdom van ruim 81 jaren.

ROTTERDAM, 11 October 1857.

*** Heden overleed alhier, na een langzaam verval van krachten, in den ouderdom van ruim vijf en zeventig jaren, de Wel-Ed. Gestr. Heer HENDRIK JAN VAN RUERLO HOLST, Ridder der Orde van de Eikenkroon, Oud eerste Commissaris van Policie te dezer Stede.

Nadat ik bijkans 39 jaren, door een' allergelukkigsten Echt met hem verbonden was, maakte de dood een einde aan zijn voor velen zoo nuttig, voor mij, mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen zoo dierbaar leven.

ZAANDAM, J. C. FARRET,
11 October 1857. Wede. *H. J. van Ruerlo Holst.*

*** Wederom werd ons ouderhart op het smartelijkste gewond; onze jongste Zoon WILHELM BASTIAAN, overleed gisteren avond in den ouderdom van 25 jaren.

AMSTERDAM, B. GOUDSWAARD.
11 October 1857. W. M. GOUDSWAARD,
Eenige kennisgeving. MOOJEN.

*** Heden overleed, tot mijne droefheid, mijne geliefde Zuster NEELTJE VAN DER WEYDEN, in den ouderdom van ruim 53 jaren. G. VAN DER WEYDEN JR.

AMSTERDAM, 11 October 1857.

*** Heden overleed tot mijne bittere droefheid, na voorzien te zijn van de H. Sacramenten, mijne geliefde en dierbare Echtgenoot, WILLEM STOOTERS, in den ouderdom van 59 jaren.

C. C. WESSELINGH,
HAARLEM, Wed. *W. Stooters.*
11 October 1857.

*** Heden ontsliep na eene kortstondige ongesteldheid zacht en kalm, in den gezegenden ouderdom van ruim 90 jaren, onze teedergeliefde Moeder en Behuwd-Moeder, Vrouwe HENDRICA MARGARETHA SEBILLA COCK, Weduwe van den Heer *Gerrit Willem Merkes.*

Die de waardige, edelhartige overledene gekend heeft, zal het smartelijke van ons verlies beseffen.

JHR. J. G. W. MERKES VAN GENDT.
Uit aller naam.

Huize *Gendt*, in OVER BETUWE, 12 October 1857.

*** Onze zoo zeer beminde Zoon PIETER ontsliep heden middag na eene kortstondige ziekte; 6½ jaren mogten wij ons in zijn bezit verheugen.

ZAANDAM, J. SCHIERE.
12 October 1857. T. SCHIERE, VIS.

*** Heden overleed in den ouderdom van 74 jaren en 8 maanden onze hartelijke en veel geliefde Moeder en Behuwd-Moeder REMMETJE BAKKER, Wed. *P. Pauw.*

Namens Broeder en Zusters.

Strekkende deze tot algemeene kennisgeving.

WARDER, 13 October 1857.

*** Heden overleed onze waarde Vader en Behuwd-Vader, JACOB SCHOENMAKER, in den ouderdom van 89 jaren en 9 maanden. *Uit naam der Familie,*

HAARLEM, SCHOENMAKER.
12 October 1857.

*** Op den 20sten Julij jl. overleed te *Batavia* de Sergeant F. BROUERIUS VAN NIDEK, eenige en geliefde Zoon van P. P. BROUERIUS VAN NIDEK

EDE, en Vrouwe
13 October 1857. M. BROUERIUS VAN NIDEK,
geb. KUYCK.

Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Op den 11den October 1857, is te Zaandam, in den ouderdom van 75 jaren overleden, de heer *Hendrik Jan van Ruerlo Holst*, Ridder der orde van de Eikenkroon, oud commissaris van politie aldaar.

In zeer jeugdigen leeftijd begon hij zijne ambtelijke loopbaan als griffier van het vredegeregt te Westzaan. Spoedig daarna werd hij tot commissaris van politie benoemd te Zaandam, welke betrekking hij aldaar ruim veertig jaren met onbezweken ijver en voorbeeldige naauwgezetheid bekleedde, tot dat hem op den 1sten Junij 1857, op zijn verzoek, het meest eervol ontslag door Z. M. werd toegekend.

Ofschoon hij zijne ambtsbetrekking dus reeds eenigen tijd had nedergelegd, is de gemeente Zaandam over den dood van den waardigen grijsaard in diepen rouw. Zijn leven was dan ook voor die gemeente eene aaneenschakeling van weldaden. In zijn nuttigen werkkring trachtte hij overal welvaart en vrede te bevorderen; ieders belangen behartigde hij als die van zich zelven, terwijl zijn gansche levenswandel een toonbeeld was van zelfverloochening en opregte menschenliefde.

Onberekenbaar is het nut, door den overledene in zijne standplaats gesticht. De bekendheid van zijn naam en van zijne daden mogen zich tot de enge grenzen van zijne woonplaats en tot vele vrienden en bekenden hebben beperkt, de regtvaardigheid zal daarom aan zijne nagedachtenis den laauwer niet ontzeggen, die toekomt aan waren christenzin en burgerdeugd.

*** ABR. HEEMSKERK, Directeur der Negotiatie op Bezittingen in Demerary, opgerigt door B. VAN DEN SANTHEUVEL & ZOON, berigt hiermede aan de Houders der nog resterende 880 Aandeelen, dat, te beginnen met heden elken Maandag, Woensdag en Vrijdag, des voormiddags van 10 tot 1 ure, gedurende drie maanden, en daarna alleen des Woensdags, ten zijnen Kantore Oudezijds Voorburgwal, bij de Oude Kennissteeg, K. 587, zal worden gevaceerd ter betaling van **Twintig Gulden** per Aandeel, tegen stempeling op de stukken.

De goedgekeurde Rekening en Verantwoording waarvan door de Belanghebbenden, op vertoon hunner Aandeelen, kennis kan worden genomen, is gedeponeerd ten Kantore van de Notarissen LOUWERSE & BIESMAN SIMONS, alhier.

Amsterdam, 12 *October* 1857.

*** De HOUDERS van OBLIGATIEN en van RENVERSALEN dezelven representerende, ten laste **de Bank van Tavolère te Napels**, worden verzocht, *op Woensdag den 28sten dezer*, in *den Doelen*, op de Garnalen Markt, *te half een uur* bijeentekomen, ten vervolge der bijeenkomst den 8sten *Julij ll.* aldaar gehouden; wordende tevens uitgenoodigd, door HE. *geteekende Lijsten*, de nommers hunner stukken inhoudende, mede te brengen.

Amsterdam, W. WILLINK.
14 *October* 1857.

*** MR. H. GERLINGS Cz. brengt ter kennisse van de aandeelhouders in *de Nederlandsche Maatschappij van algemeene rente-verzekering*, dat de nieuwe COUPONSBLADEN voor de deelhebbers in de eerste Societeit, op vertoon der bewijzen van aandeel, en tegen betaling van 20 cents per stuk, van heden af worden uitgegeven ten zijnen kantore aan de eerste Nieuwe gracht Wijk 6 N°. 253 te Haarlem, alwaar tevens gelegenheid tot deelneming in de vijfde Societeit bestaat.

De opklimming der rente van de eerste Societeit, (hoofdzakelijk op de sterfte gebaseerd) was in 1857 tot het navolgende bedrag.

1e klasse	2e klasse	3e klasse	4e klasse	5e klasse	6e klasse	7e klasse
f 3,73	*f* 3,98	*f* 4,23	*f* 4,95	*f* 6,31	*f* 14,68	*f* 10,48

*** Bij acte op den 10den October 1857, voor den te Noordwijk gevestigden Notaris MR. C. C. VAN DER SCHALK verleden, is tusschen Mejufvrouw CLASINA VAN DER GAAG, eerder Weduwe van den Heer *Z. Hoek*, thans gehuwd met den Heer HENDRIK COENRAAD KINKER, de Vischhandel uitoefende, wonende te Noordwijk-Binnen, en de Heeren DIRK HOEK, JACOB HOEK en WILLEM HOEK, de drie laatstgenoemde zonder beroep en mede te Noord-wijk-Binnen woonachtig, aangegaan eene **Vennootschap**, tot het drijven van Handel in Verschen, Gedroogden en Gezouten Visch, alsmede in Boter en Kaas, onder de Firma van de Weduwe Z. HOEK EN ZOONEN, welke Vennootschap zal gevestigd zijn, zoo te Noordwijk-Binnen als te Rotterdam, terwijl dezelve is aangegaan voor eenen onbepaalden tijd, gerekend aanvang genomen te hebben met den 1sten October 1857 en bij niet opzegging voor den 1sten April van ieder jaar, geacht wordende telkens voor een jaar verlengd te zijn, en voorts onder bepaling, dat ieder der Vennooten de teekening der Firma hebben zal, maar dat geene geldleeningen, borgsprekingen of dergelijke verbindtenissen ten laste der Vennootschap kunnen worden aangegaan, dan onder particuliere handteekening der vier Vennooten.

*** **FAILLISSEMENT.**

Door den Regter-Commissaris MR. J. J. ENSCHEDÉ, is de tweede verificatie van schuldvorderingen in het faillissement van PIETER VAN BRUSSEL, Schilder- en Glazenmaker te Haarlem, bepaald op Zaturdag 24 October aanstaande, des voormiddags ten 10 ure.

Mr. J. P. A. TEDING VAN BERKHOUT,
Curator.

*** Alle degenen welke iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan den Boedel van wijlen Mejufvrouw S. J. VAN DIJK, Woonachtig en overleden te Buren, worden verzocht daarvan aangifte of Betaling te doen binnen drie weken, gerekend van dato heden, aan den ondergeteekende.

C. J. SCHEERDER
Buren, den 12den October 1857.

GYMNASTIE SCHOOL TE HAARLEM.

De DANSLESSEN zullen op de bekende voorwaarden aanvangen met den eersten November aanstaande. Men wordt verzocht, om inlichtingen en deelneming zich tijdig te vervoegen aan de School, of bij den Heer J. G. KNIPSCHEER, aan de Nieuwe Gracht alhier.

Namens Kommissarissen,
F. H. KLEINE, President.
A. VAN STRALEN, Secretaris.

*** Men vraagt op een Instituut ten platten lande een inwonend MUZIJKONDERWIJZER, P.G., voor de Piano, de Viool en het Gezang. De voorwaarden zijn zeer aannemelijk. Brieven *franco* aan A., bij den Boekhandelaar P. H. VAN DEN HEUVELL te Leiden.

*** C. VAN DIJK, Onderwijzer te Neuzen, vraagt zoo spoedig mogelijk, een ONDERMEESTER; bij de gelegenheid, om zich verder te bekwamen, ook in het Fransch, Engelsch en de Wiskunde, geniet men *f* 80.— 's jaars boven kost en inwoning. Brieven *franco.*

*** Een fatsoenlijk Jong Mensch, P. G., practisch ervaren in den Landbouw en de Veeteelt, zag zich gaarne geplaats als RENTMEESTER of Opzigter. Belanghebbenden, gelieven zich te adresseren *franco*, Lett. W., bij de Boekhandelaren J. G. v. TERVEEN EN ZOON, te Utrecht.

*** Voor een populair wetenschappelijk werk, worden COLPORTEURS gevraagd, op zeer voordeelige voorwaarden. Adres *franco* Letter L., bij A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

*** Voor een met toenemend succes werkende Begrafenisfonds worden tegen ruime belooning actieve AGENTEN gevraagd. *Franco* adres, onder Lt. Z., bij den Boekverkooper R. C. LEPPER, Rokin N°. 169, te Amsterdam.

*** **GEVRAAGD,**

tegen primo November of eerder, een ervaren HUIS- en STALKNECHT, van onbesproken gedrag en hiervan schriftelijk getuigschrift overleggende. Adres, onder Letter X., *franco* aan de Boekhandelaren GEBROEDERS HENDRIKSEN, te Rotterdam.

*** Een TUINKNECHT, ongehuwd, Prot. Godsdienst, ook met Paarden kunnende omgaan, van goede getuigschriften voorzien, zoowel van bekwaamheid als goed zedelijk gedrag, zag zich gaarne, tegen den 1sten November aanstaande geplaatst. Adres Letter S., Brieven *franco*, bij den Boekhandelaar R. BOELENS, te Zwolle.

*** Er wordt tegen behoorlijken Interest **ter leen** gevraagd: de Som van DUIZEND GULDEN, tevens onder voorwaarde van jaarlijks Honderd Gulden af te lossen. Reflecterenden worden verzocht zich te adresseren onder Letters A. H., bij de Boekhandelaren DOORMAN & COMP., te Breda.

*** Eene fatsoenlijke JUFVROUW van de P. G., gezond van gestel en goed humeur, zag zich gaarne met 1° November a. s. geplaatst ter assistentie in de Huishouding en om aan jonge Kinderen onderwijs te geven, waarvoor slechts een matig salaris verlangd wordt. Adres met Brieven *franco*, onder Letter D., bij de Boek-, Papier-, Muziek- en Kunsthandelaars A. CRANENCONCQ & ZONEN, te Nijmegen.

*** In een Gezin zonder Kinderen, P. G., even buiten Haarlem, wenscht de vrouw des huizes eene JUFVROUW ter assistentie in het huishouden, en tot gezelligen omgang. Adres *franco* Lts. C. V., bij A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

*** Op een gezond en aangenaam Dorp in Gelderland bestaat door toevallige omstandigheden eene zeer geschikte gelegenheid tot plaatsing van een KIND uit den gegoeden stand voor wien men eene liefderijke ouderlijke zorg v angt. Brieven *franco*, Letters A. B. Adres den Heer J. SCHOONMAN, Boekhandelaar te Zutphen.

*** Een ongehuwd persoon, op een dorp in Gelderland wiens toestand eenige verzorging maar vooral gezellig verkeer behoeft, verlangt eene JUFVROUW of WEDUWE, des noods met 1 à 2 jonge kinderen, liefst in het bezit van Ameublement, in staat en genegen om voor gezamenlijke rekening de kosten eener burgerhuishouding te dragen, en het bestuur daarvan op zich te nemen. Vereischten zijn: P. G., goed zedelijk gedrag, zacht humeur, fatsoenlijke afkomst, eenige beschaving, en vooral geneigdheid voor een stil huisselijk leven. Zij die nadere informatien verlangen, worden verzocht zich met duidelijke opgave van omstandigheden, ouderdom en voorwaarden, *franco* schriftelijk te adresseren aan A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem, onder Letts. R. R.

*** **ATTENTIE.**

Men verlangt tegen November te Leyden, in een stil gezin: Eene fatsoenlijke DIENSTBODE voor *Meid* alleen, van de P. G. en van goede getuigschriften voorzien, men vervoege zich in *persoon* of met *gefrankeerde* Brieven, onder Letter A., bij Mej. de Wed. J. W. BROUWER, Boekhandelares op den Nieuwen Rijn, te Leyden.

*** **KINDERMEID.**

Men verlangt te Utrecht, eene ervarene KINDERMEID, ter verzorging van een Kindje, thans 4 maanden oud. Op getuigschriften zoo wel van bekwaamheid als van goed gedrag en humeur, zal bijzonder worden gelet. Hierop reflecterenden, adresseren zich *franco*, onder de Letters H. R., bij den Boekhandelaar J. DE KRUYFF, te Utrecht.

*** Men verlangt tegen November, Februarij of Mei e k., in eene Duitsche Stad, bij eene Hollandsche Familie eene DERDE MEID, zij moet voorzien zijn van goede recommandatie niet bevreest zijn voor drukke bezigheden en vooral perfect goed de Wasch kunnende doen. Adres met *franco* Brieven onder Letter N., bij den Boekhandelaar W. WILLEMS, in de Vijzelstraat bij de Heerengracht te Amsterdam.

*** **VERMIST EEN PAARD.**

Maandag 5 October, uit het Land van den Landbouwer J. K. PENSEN in de Haarlemmermeer, vermist: Eene Donker Bruine MERRIE, 4 jaren oud, kenbaar aan kromme Voorpooten. Die hetzelve bij den Eigenaar terug brengt, zal na verdienste beloond worden.

*** Door zijn vertrek naar Parijs, heeft de ondergeteekende de eer zijne geachte begunstigers te bedanken voor het vertrouwen, dat zij hem in zoo ruime mate geschonken hebben, en beveelt zijn opvolger den Heer J. BARNEVELD verder in hunne protectie aan.

H. G. DE BOER, Photograaf.

Zich refereerende aan bovenstaande advertentie, heeft de ondergeteekende de eer zich minzaam in de gunst van het geëerde publiek aan te bevelen, hopende hetzelfde vertrouwen als zijn' voorganger te zullen genieten.

J. BARNEVELD,
Groote Houtstraat bij de Nieuwsteeg.

*** **KENNISGEVING.**

Het Gemeente-Bestuur van WEESP, brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat de overeenkomstig Art. 11 der Wet, van den 21sten December 1853 (Staatsblad N°. 128) vervaardigde Staat, betrekkelijk de verboden Kringen van de vesting *Weesp*, ter voldoening aan het 1ste Lid van Art. 17 dier Wet, ten Raadhuize is nedergelegd, en dat de afkondiging bedoeld in het tweede Lid van het vermelde Artikel, op den 13den October 1857, heeft plaats gehad.

W. C. van der Pigge,

IN SIGAREN,

Battejorisstraat 3de huis van de Krocht, heeft eene partij zeer goede SIGAREN ontvangen, dewelke verkocht worden per ¼ Kist à *f* 3.—

NB. Verzoeke vooral op voornaam en woonplaats te letten.

*** Naar *Batavia*, *Samarang en Soerabaija* ligt te Amsterdam in lading, om tegen Ultimo dezer Maand te vertrekken, het Snelzeilend Gekoperd *Tweedeks Barkschip*, *ANNA PAULOWNA*, Kapitein W. BEK WZn. hebbende ruime inrigtingen voor den overvoer van Passagiers en voerende een bekwamen *Scheepsdoctor*.
Te bevragen bij de Reeders de Heeren J. RAHDER & Cie. of bij de Kargadoors HOYMAN EN SCHUURMAN, te Amsterdam.

HET EENIG ZEER BEPROEFD MIDDEL TEGEN AAMBEIJEN,

geneest door eene zeer *doeltreffende*, *specifike* en de gezondheid bevorderende werking, *in en uitwendige aambeijen* zeker en *radicaal*, en dewijl het mede *alle* slepende kwalen die uit slechte spijsverteering en onderbuiksverstopping ontstaan, geneest; prijst de Geneesheer hetzelve als een algemeen gezondheidsmiddel zeer aan.
Te verkrijgen bij dozis voor inwendige gebreken à *f* 1,— en uitw. gebr. *f* 75 Ct., bij de Heeren Apothekers, als te Amsterdam bij *H. Uloth*; te Utrecht bij *Heijligers*; Rotterdam bij *van Hulstein*; 's Hage bij *van Renesse*; 's Hertogenbosch bij *Straatman*; Breda bij *Janssen*; Tiel bij *Faassen* en te Arnhem bij *Romeintière*, bij wien te bekomen is een gunstig bekend *Maagpoeder* dat *Maagkramp*, *Zuur*, *looze braking*, *Verslijming* enz., grondig geneest.

*** **TE HUUR**

in de nabijheid van 's Gravenhage: Een aangenaam gelegen ZOMER- en WINTER-VERBLIJF met vijf Benedenkamers, alle van Stookplaatsen voorzien, Stalling voor twee Paarden, Koetshuis, Moestuin, Boomgaard en Wandeling, Dadelijk te aanvaarden. Schriftelijke informatien *vrachtvrij* bij den Boekhandelaar H. S. J. DE GROOT, over 't Stadhuis te 's Hage, onder Letter G.

*** **TE HUUR GEVRAAGD.**

Met Nov. a. s.: Een KLEIN HUIS, of 3 à 4 KAMERS, met volle Kost en Bediening voor Man en Vrouw met een Meisje van 12 jaren, op eene goedkoope plaats waar onderwijs gegeven wordt aan Meisjes. opgave van plaats, localiteit en prijs, *franco* onder Letter X., bij den Boekhandelaar JOHs. VAN WERMESKERKEN D. R. Zn. te Amersfoort.

UIT DE HAND

wordt te Utrecht ter overneming aangeboden, eene bijna 100 jaren bestaan hebbende florisante BROOD-, BESCHUIT- en KLEINGOED-BAKKERIJ met ruim WOONHUIS, staande op eene der beste standen der stad, welke een ruim bestaan oplevert, kunnende de kooper des verkiezende de helft der koopenningen er op gevestigd laten. Nadere informatie met *franco* Brieven te bekomen onder Lett. K. bij de Wed. F. HERFKENS EN ZOON, Boekbinderij en Linieerfabriek.
Waar tevens gelegenheid bestaat tot plaatsing van een LEERLING, tegen billijke tegemoetkoming.

BERIGT AAN GENEES-, HEEL- EN VELOSKUNDIGEN.

In eene welvarende streek in Noord-Holland, ten platten lande, wordt aan beoefenaren van bovengenoemde vakken ter overname aangeboden: Een drukke STAND, goed WOONHUIS met TUIN en ERVE, APOTHEEK, STALLING voor Paarden, BERGING voor Rijtuigen en Hoo, enz. De tegenwoordige eigenaar heeft in denzelven gedurende twintig jaren eene drukke praktijk uitgeoefend, en biedt denzelven alleenlijk ter verkoop aan, omdat hij meerdere rust verlangt. De eventueele Kooper kan desverkiezende een gedeelte der koopenningen op het Perceel gevestigd houden, en is tevens in de gelegenheid om Land in de nabijheid van hetzelve in Huur of in Koop te bekomen. Men adressere zich ter bekoming van meerdere inlichting met *gefrankeerde* Brieven bij den Heer H. J. ANSINGH, Chemist en Apotheker, te Alkmaar.

*** Bij JAN MENSINK, in de *Koppelpaarden* te Ommen zijn te bekomen:

ZES JONGE VRETTEN.

*** G. W. WESSELING, zal op Maandag den 19den October 1857, des namiddags ten half drie ure, te Amsterdam, in *de Witte Zwaan* op den Nieuwendijk, presenteren te Verkoopen: Eene extra mooije nieuw aangevoerde partij Greenen en Vuren, Dramsche, Frederikstadtsche, Bijhavensche, Riga, Narva, Dantziger en AMERIKAANSCHE Balken; Noordsche Spieren, Riga, Lovisa, Hamburger, Dantziger en Noordsche Deelen en Platen; Windauw en Narva Sparren, Battings, Juffers, Ellens, Colters, Eikenhout; eene partij Memelsche Kluften, een partijtje DENNEN, VUGTEN en GREENEN en andere **HOUTWAREN.** Liggende in den Binnenkant en op den Wal.

*** **PUBLIEKE VERKOOP VAN ONROEREND GOED.**

De Notaris J. W. D. KAEMPFF te Raalte zal op Zaturdag den 17den October 1857 der voormiddags ten 11 uren in het Logement *de Zwaan* te Raalte doen inzetten en 14 dagen later zijnde den 31sten October 1857 ter zelfder uur en plaats Verkoopen:
Het rentegevend LANDGOED
HET LANGKAMP genaamd
alleraangenaamst gelegen op vijf minuten afstands van het Dorp Raalte aan den grindweg naar Wijhe in de onmiddelijke nabijheid van den Straatweg naar Zwolle, bestaande uit eene voor weinige jaren nieuw gebouwde Heeren-Huizinge bevattende vier Beneden en twee Boven-Kamers, allen Behangen en twee van behoorlijke Stookplaatsen voorzien; verder ruime Keuken een uitmuntende Kelder, Regenbak en Put; voorts uitgestrekte Tuin, en exquise Vruchtboomen, fraaije Wandelingen, Boerenerven, Bouw-, Weide-, Hooilanden en Boschgronden, te zamen ongeveer groot 34 Bunders 57 Roeden en 90 Ellen. Alles breeder bij billetten omschreven.
Het Huis is te bezigtigen des Dingsdags en Donderdags van des voormiddags ten 11 tot des namiddags ten 3 uren mits voorzien van een toegangkaartje verkrijgbaar bij voornoemden Notaris en den Heer Griffier bij het Kanton-geregt te Raalte tegen betaling van 25 cents, gescheiden voorts de aanwijzing door den Bouwman G. J. VAN EERTEN.
Nadere informatien te bekomen op *franco* aanvrage ten Kantore van den Notaris voornoemd.

*** G. DE GEUS, te 's Gravenhage, geeft uit, heden:

AFBEELDING VAN DE 22 MALEIJERS
GEVANKELIJK TE 's GRAVENHAGE.

Hunne gelijkende Portretten, in groep ten voeten uit, en in Nationale Kleeding, naar eene Photographie, vervaardigd in de Gevangenis.

Prijs 50 Cents.

*** Aan de Inteekenaren is verzonden, de *tiende* Aflevering van

SURINGARS GOEDKOOPE
BIBLIOTHEEK VOOR HET HUISGEZIN.
NUTTIG EN GEZELLIG ONDERHOUD AAN DEN HUISSELIJKEN HAARD.

INHOUD DEZER AFLEVERING:

Prof. **G. C. B. SURINGAR**, De kunst om wèl te sterven. — Prof. **J. J. BOSSCHA**, Karaktertrek uit de jeugd van een groot man. — **J. M. LARIVE**, de magt der stem. — **FANNY FERN**, beleefdheid in huis. — **ALTORFFER**, vergeten bloem. — Mijne paraplui. — **FULLER**, Tevredenheid. — **CHATEAUBRIAND**, Regtvaardigheid. — Een regtschapen man. — Hertogin **SLEESWIJK-HOLSTEIN-SONDERBURG**, Laatste woorden eener moeder. — Het was maar een hond. — Vertellingen van vaandrig *Stael* (uit de finsche volksliederen van **RUNEBERG**. — Een netelig geval. — **FANNY FERN**, Hoe zal het kind heeten? — Lach nooit. — Jaloersche menschen. — De hoop. — Brown is getrouwd. — Zeg eens! — In Amerika. — De twee krantenjongens. — Aan mijn boekverkooper, bij de terugzending van een dichtbundel.

Degelijkheid van inhoud, gepaard van verscheidenheid en afwisseling, ook wat den vorm betreft, zullen naar men zich vleijen durft, aan deze Bibliotheek een duurzaam belang bijzetten en eene bestendige plaats in de huiskamer verzekeren.

Twaalf maandelijksche Afleveringen vormen een boekdeel van bijna *vier honderd* bladzijden of ruim *zeven honderd vijftig* kolommen in groot formaat en compressen druk; verkrijgbaar tegen den geringen prijs van *f* 2,50 *in het jaar*, dus *nog geene stuiver 'sweeks.*

Het *eersten deels eerste stuk*, bevattende de zes Afleveringen van het eerste half-jaar is in de meeste boekwinkels voorhanden.

*** H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, geeft uit:

HET CHRISTENDOM IN DE DRIE EERSTE EEUWEN.
VOORLEZINGEN,

TE GENEVE GEHOUDEN DOOR

F. BUNGENER, Gr. DE CASPARIN, Prof. J. H. MERLE D'AUBIGNÉ en VIGUET,

Naar het Fransch door H. M. C. VAN OOSTERZEE, met aanteekeningen van den Vertaler.
Groot 8vo. Prijs *f* 2,50.

*** J. D. ENGELSMAN heeft weder een schip met beste Zeeuwsche **WINTER-AAPDAPPELEN** aangekregen, à *f* 2.50 per mud. De proeven zijn te bekomen aan het schip, legt aan de Wildemansbrug en aan het pakhuis op de Bakenessergracht.

*** **VERHURING VAN BOLLENGROND.**

Het Burgerlijk Armbestuur van HAARLEM, zal, op Dingsdag den 20sten dezer, des avonds ten 7 ure, ter Vergader-Kamer, in *het Stads Armen- en Ziekenhuis*, in het openbaar, voor den tijd van 10 jaren Verhuren: Een stuk TUINGROND, tot nu toe gebruikt voor de Bollenteelt, gelegen aan de Oostzijde van genoemd Gesticht, ter grootte van 50 Roeden, 80 Ellen.
De Voorwaarden liggen voor de belanghebbenden ter inzage in gezegd Gesticht en ten Kantore van den Armen-Opzigter in het Pand, van des morgens 8 tot des middags 12 ure. Het Burgerlijk Arm-Bestuur voornd.,
Haarlem, J. H. DROSTE
13 *October* 1857.

*** B. LANGERHUIZEN, H. G. MULDER, A. WESTERHUYS, P. J. A. SUNDORFF, J. B. PLAAT. P. L POSTHUMUS, L. DE BULL, A. M. BRASKAMP, J. J. BOLDOOT, A. LANGERHUIZEN, J. DANCKERTS en C. OOSTENDORP, Makelaars, zullen op Dingsdag den 20sten October 1857 en twee volgende dagen, des voormiddags ten 10 ure, in het Lokaal van Publieke Verkoopingen, te Amsterdam, door Notarissen genaamd: *Het Oude Zijds Heeren-Logement*.
Ten overstaan van de Notarissen COMMELIN, Verkoopen: kostbare PAARLEN en JUWEELEN, Japansch Lakwerk, fil de grain Theekistjes, Zilver Kinder-Speelgoed, gepolijst Zilveren Kandelaren, Sauskommen, Schenkketel op Komfoor, Koffijkan, Theepot, Melkkan, Suikermandje, Theekistje, vermeille Theegarnituur, in Schildpadden Kistje, Zilveren Messenbak, Tafellepels en Vorken, Fruitmessen, enz.; uitmuntende Saksische, Fransche, blaauwe en gekleurde O. I. PORSELEINEN, waarbij Kandeel-Koffij en Theegoed met mandarijnen en inscriptie het Hondtje, de Baarsjes en andere gereputeerde Merken; voorts Sieraadgordijnen, Smirnsche Tapijten en andere MEUBILAIRE GOEDEREN, laatstelijk eenige welgeconditionneerde BOEKEN. Alles behoorende tot den Inboedel, nagelaten door wijlen Vrouwe A. M. HUYGHENS, Weduwe den Wel-Edelen Heer *W. H. Backer*. Breeder omschreven in Catalogus en Maandag vóór de Verkoopdagen voor een ieder te zien.

NEDERLANDSCH LANCET.
TIJDSCHRIFT

VOOR DE

GENEESKUNDIGE WETENSCHAPPEN IN HAREN GEHEELEN OMVANG,

UITGEGEVEN DOOR
de Hoogleeraren
F. C. DONDERS,
J. H. JANSEN,
EN
Dr. H. IMANS.

Tweede en Derde Serie, elf Deelen.
voor *Twintig Gulden*.

Zoolang de geringe voorraad strekt voor bovenstaande prijs verkrijgbaar bij alle Boekhandelaren en bij de tegenwoordige Eigenaars C. L. SCHLEYER EN ZOON te Amsterdam. Tot hiertoe was de prijs van dit werk *f* 85,80.
Afzonderlijke deelen zijn verkrijgbaar à *f* 2,40.

VOOR JONGE HEEREN EN DAMES!

A. W. SIJTHOF te Leyden, debiteert met buitengewoon succes, de met lof bekende werkjes van

EVANGELINE.

DE KAJUITSJONGEN,	prijs gebonden		*f* 1,50.
EENE BLADZIJDE UIT HET BOEK DER NATUUR,	„	d°.	„ 1,50.
DE MIJNWERKER,	„	d°.	„ 1,50.
KLEINE VERTELLINGEN,	„	d°.	„ 1,50.

ALLE MET GEKLEURDE PLAATJES.

Mr. J. VAN LENNEP.
HERINNERINGEN
UIT DEN
WORSTELSTRIJD MET SPANJE.

Vierde druk. — Met 20 Staalgravuren.
Prijs *f* 1,80.

*** VAN DRUTEN & BLEEKER te Sneek, geven uit

Dr. H. BERGHAUS.
WAT MEN VAN DE AARDE WEET
EN HOE MEN TOT DE KENNIS DAARVAN IS GEKOMEN

door den Schrijver voor **NEDERLAND NADER BEWERKT** en vertaald door *P. van Os*.
Dit aller belangrijkst en hoogst volledig werk over:

AARDRIJKSKUNDE EN HAREN GEHEELEN OMVANG,

ook wat **NEDERLAND** en zijne **KOLONIËN** betreft, verschijnt in Afleveringen van 4 vellen zeer Compressen druk, tegen den buitengewoon lagen prijs van

25 CENTS, DE AFLEVERING VAN 64 PAG'S.

Voor ieder, die iets van den tegenwoordigen toestand van onzen Aardbol wenscht te weten, is dit boek onmisbaar. De naam van den grooten Geograaph *Berghaus* strekt ten waarborg, dat men meer dan een gewoon boek ontvangt. **VOLLEDIGHEID** en **GOEDKOOPTE** is de basis dezer uitgaaf. — Afl. 1—5 (Deel I. 320 Pag's à *f* 1.20) zijn verschenen; terwijl de uitgaaf geregeld voortgaat.

VOOR BEOEFENAARS DER ALGEM. GESCHIED.

is door J. B. WOLTERS te Groningen uitgegeven:
OVERZIGT der ALGEMEENE GESCHIEDENIS, door Dr. J. A. WIJNNE. In postform. *f* 1,40.
BEKNOPT LEERBOEK DER ALGEM. GESCHIED., door Dr. J. A. WIJNNE, tweede druk, 3 stukken *f* 4,60 I. O. G. *f* 1,10; II. M. E. *f* 1,40; III. N. G. *f* 2,10.
ALGEMEENE GESCHIEDENIS DER WERELD, door Mr. A. W. ENGELEN, 5 stukken, gr 8vo *f* 14,40, I. O. G. derde druk *f* 2,90; II. M. E. derde druk *f* 2,90; III. 1, 2. N. G. tweede druk; IV. nieuwste G. 2de dr. *f* 3,60.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN